

universiteit richtte; het was, zei hij, een algemene actie waarbij uit tal van kringen vooraanstaande personen gearresteerd waren en, zo zei hij ook nog: mochten er in de toekomst ontslagen vallen, dan zou geen verband gelegd worden met de aanslag van 22 januari. 'Daarmee had', aldus de Groot in zijn naoorlogse apologie, 'de zaak een ander aspect gekregen. De ongegronde beschuldiging tegen de universiteit was opgeheven. Door standvastig optreden was een overwinning behaald.'¹

Standvastig optreden? Een overwinning? De politiek-bewusten onder de studenten zagen het anders: enkele studenten en hoogleraren waren gearresteerd en de universiteit deed *niets!* Notabene was op 28 januari afgesproken dat men, als de arrestaties plaatsvonden, het werk zou neerleggen! Een aantal studentengroeperingen, waaronder de groep die het illegale blad *De Vrije Katheder* uitgaf, besloot onmiddellijk een studentenstaking af te kondigen. Op maandag 2 februari werden pamfletten verspreid waarin aangespoord werd om op 3 en 4 februari van de colleges en practica weg te blijven. Die oproep vond maar weinig weerklank; veel studenten waren blijkbaar door de grote arrestatie-actie die de *Sicherheitspolizei* uitgevoerd had, nogal geïntimideerd. Trouwens, Brouwer had door middel van een aanplakbiljet doen weten dat de bezetter bij elke ordeverstoring met harde hand zou ingrijpen.

Een maand later werden acht hoogleraren en één lector, onder hen twee juristen (en de vijf die in Amersfoort gevangen zaten), met ingang van 1 maart door de bezetter ontslagen. De mededeling bereikte de universiteit in de eerste dagen van maart. Het was een duidelijk politieke ingreep, een soort kleine zuivering. Wat zouden de niet-ontslagenen doen? De Senaat werd op 6 maart bijeengeroepen. Met algemene stemmen werd er besloten, er in eerste instantie bij Seyss-Inquart op aan te dringen, een delegatie uit de Senaat te ontvangen. Seyss-Inquart weigerde. Wat nu? Weer kwam de Senaat bijeen, nu op 9 maart – ook de lectoren ('een unicum in de geschiedenis van de universiteit'²) waren uitgenodigd, deel te nemen aan een vergadering die men als hoogst belangrijk beschouwde. Twee moties werden er ingediend. In de eerste, afkomstig van mevrouw Hazewinkel en van Woerdeman, werd voorgesteld dat de rector magnificus, Brouwer, de sluiting van de universiteit zou eisen als de ontslagen niet alsnog ongedaan gemaakt werden; de consequentie hiervan was dat men, indien die eis niet ingewilligd werd (en dat was maar al te waarschijnlijk), zijn arbeid zou neerleggen. In de tweede motie daarentegen, ingediend door Brouwer en de Groot, werd slechts voorgesteld dat men Seyss-Inquart een telegrafisch protest tegen zijn in-

¹ A.v., p. 39, ² A.v., p. 43.